

EMPORDÀ FEDERAL

Preus de suscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora. 125

Any VI

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: Carrer de la Presó, n.º 8.

Número solt 10 cents.

> atrassat 20 >

Figueres 30 de Setembre de 1916.

Núm. 292.

Moderna Farmacia Gusi.-Figueres

BLITZ-SIFON

Aparell per a fabricar-se un mateix begudes gaseoses instantànies.

Utilíssim als estuejants, amb ell, a mes de la comoditat que representa tenir a tot hora una beguda agradable, evita l'inconvenient que representa el transport d'ampolles, sempre incòmodo i propens a trencaments.

Preu del sifon 11 pessetes

Fabricar 1 litre de beguda gaseosa costa 10 céntims.

Dipòsit: MODERNA FARMACIA GUSÍ

El nostre catalanisme

Petita controvèrsia amb la «Veu de l' Empordà ».

Un redactor o colòborador de *La Veu de l' Empordà*, ens ha fet l'honor de controvertir alguns dels nostres últims articles sobre «la patria».

Forçosament, entre el nostre contrincant conservador i nosaltres revolucionaris, en la qüestió del patriotisme com en moltes altres, ha d'haver-hi una gran discrepància. Però lo curiós del cas es que se'ns vol discutir precisament en allò que estém d'acord uns y altres i es passa per alt el punt de veritable discrepancia. En això, hi ha tal vegada part de culpa nostra, perquè escribint de pressa i volgut ocupar poc espai no hem sentit i aclarit els conceptes. Pero també creiem que l'escriptor de *La Veu* està preocupat en suposar, en nosaltres, idees que no tenim ni recordem haver exposat.

«No podem admetre el fet nacional català únicament com un híbrid problema de llibertat» diu *La Veu de l' Empordà*. Nosaltres tampoc, amb tot i no considerar *hibrit* ni secundari cap problema de llibertat. El

nacionalisme català es problema de llibertat en l'orde polític. Pero la política es només un de tants aspectes del nacionalisme català i no pas, al nostre entendre, el més interessant. Per nosaltres, té més importància l'existència d'una cultura catalana en totes les manifestacions de la vida, que no pas la consecució d'una autonomia política. Te importància l'autonomia perque podria contribuir moltíssim a aquella cultura catalana que's la suprema aspiració nostra. Així, ens estimem mes el fet de que tots els catalans tinguem el català com a llengua viva que no pas que l'Estat declarés oficial el català i aquest fos despreciat pels catalans en la vida política i literaria. Quan existeixi una forta i amplia cultura catalana en tots els ordres, els drets polítics del poble català serán obtinguts d'un modo o un altre.

Creiem que fan més catalanisme el literat, l'enginyer, el pedagog etz., treballant per la literatura, la ciència, la riquesa i l'educació purament catalanes, que no pas els polítics; sensa voler treure importància aquests ja que no concebim una vida digna ni progressiva desentenent-se de la cosa pública, deixant als governants carta blanca per a que abusin del poder.

GRANS MAGAZINS PUIG PARIS

La casa que ofereix els articles mes nous i mes bons, a preus mes baratos.

PANYERIA

CORBATERIA

CAMISERIA

GENRES DE PUNT

BISUTERIA

MOCADURIA

VELLUTS

DRILS

SASTRERIA A MIDA

FORRERIA

GUANTS

ELASTICS

LLIGUES

CARTERES

BOQUILLES

PERFUMERIA

BANYADORS

ETC. ETC.

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

per a Homes, Joves i Nens

PREU FIXE

Estem, per lo tant, molt lluny de considerar la nacionalitat catalana com una entitat abstracta, purament política, amb l'unic objecte d'engranyar-la dintre d'un organisme federal previament concebut.

Però també estém lluny del *patriotisme* tradicionalista, dels qui de la *patria* en fan una religió i la posen per damunt de tot. *La Veu* afirma que «la Patria es la nacionalitat; altres, per cert molt amics de *La Veu*, confonen la Patria amb l'Estat, aquella «patria grande» que segons en Lerroux existeix en quant te soldats que la defensen i frontieres que la delimiten; altres tenen per patria sols aquell boci de terra que veuen desde's turons del poble aon han nascut; altres en fi, diuen que la patria es el món. Declarar patria a la nacionalitat —la nostra nacionalitat—ja'ns va be i mes en l'estat actual que això significa oposar-se al concepte oficial de la patria, d'aquella patria que de parlar-ne segons com, «en podem surtir amb les mans al cap». Ah! però de lo que ja abans d'hora volém declarar-nos lliures, es de que si aquella la *nuestra* nacionalitat es convertia també en una patria oficial i opressora, com aquella que defineix i defensa el senyor Lerroux, nosaltres no hi voldriem saber res, en seriem enemics.

Aquí està senyor contrincant de *La Veu* la nostra discrepancia: Catalunya lliure, molt bé; de Catalunya opressora, en renegaré. Perque nosaltres som entusiastes d'aquella dita popular i ben catalana:

«Ni rei que'ns mani ni papa que'ns excomuniui». Pero encare ens en agrada mes un altre que no recordem ben i que poc mes o menys diu:

«Ni rei ni senyó ni patria, ni patró».

I consti que volém esser tant catalanistes com el primer. Que trobem ridiculs els Segadors en quant tenen aquell regust de velluria i de creences mitjevals; pero que'ls trobem molt apropiats en quant fan renegar les granotes centralistes.

TALLAVENT!

GRAN BAR PARISIEN
DE
FRANCISCO COROMINAS

Palau, 19, devant la Rambla

Aperitifs - Refrescos

Café i Licors de les millors marques

El mejor purgante. Confites ALLIER. Farmacias y Droguerias.

En Grana de Vago

De l'aparició i facecies d'aquest personatje; se nyors que se'n servien, i aon es veurá l'esparrant acabament que això ha tingut.

Mai com ara havíem sentit l'insuficiència de la nostra ploma per a expressar la magnitud d'aquells grans moments històrics que representen un trastorn en la vida de l'humanitat. I aquest petit mon, de la nostra petita ciutat, ha sentit en la setmana qui acaba de finir una d'aquelles emocions que deixen rastre en l'esdevenir de les seves.

En Grana de Vago se'n ha revelat en tota la seva grandiositat, amb tota la magnificència amb que 'l Divi Creador el va posar al mon.

Temps enrera, En Grana de Vago, va fer la seva aparició en la vida política figuerenca en aquella època en que la lluita per les idees no pertorbava la germanor ciutadana. El nostre personatje presidia un centre radical i va posar-se a fer un periòdic que altres pagaven. An En Grana de Vago es deu l'introducció en la nostra ciutat d'una manera especial d'enfilar paraules, prescindint de la gramàtica primer i després de tot lo altre que fins ara havia preocupat als qui volien escriure pel públic. I feu escola: Noi de Bascara, Luisitu, Samaruch i tants altres. Però, En Grana de Vago, feu mes que modificar la literatura política. Va posar càtedra de moral política, de bona administració política. L'honorada, la descendència, la vergonya, l'honor, la caballerosidad, l'abnegació. Tot això que a la cuenta havia sigut desconegut abans de l'actuació den Grana de Vago. Ell ens ho va definir, ens ho reflectia, en prodigava en totes les seves peroracions, de les quals no cal dir que anaven totes dirigides a redimir al PUEBLO, la classe obrera, etz. etz.

I aquest vui, aquest no vui, En Grana de Vago, va descalificar a tots els republicans, fossin o no del seu partit, si no 'l consideraven an ell com el veritable Mesías de les democràcias. Els concellers municipals federalistes, el qui menys, segons el dir den Grana de Vago, era lladre; els homes de significació del federalisme i del nacionalisme, passats per la llengua i per la ploma den Grana de Vago resultaven els mes degenerats i despreciables de la terra; i tots aquells que militaven en el nostre partit, els qui no eren uns infelissos sensa intel·ligència ni voluntat, eren uns pillets que volien treure profit de la política.

Pero, ell, En Grana de Vago, era el model de sacrifici per l'ideal; escrivia, perorava, perdia nits i s'indisposava amb la gent; tot per amor a la República i no cal dir que a la classe obrera, an aquesta classe esclava que per a redimir-se necessitava homes com ell, tot cor, tot sacrifici...

En Grana de Vago, havia sigut doncs, director de dos periòdics, lerrouxistes d'aquesta ciutat, *'La Razón i El Guerrillero'*, havia sigut candidat per a Conceller municipal. Desaparegut de la política local figuerenca, feu la seva aparició a Cullera i Port-bou aon segons tenim entès, amb diners del Pepet Torroella, l'il·lustre quefe d'una part del lerrouxisme d'aquesta província, feia un periòdic dedicat a mal parlar dels enemics del il·lustre Pepet de Port-Bou.

En Grana de Vago feu un viatge exprés an aquesta ciutat en les eleccions den Luisitu dels protestants, posant tota la seva activitat i influència per al triomf d'aquest seu deixable en literatura política.

En Grana de Vago, formà part de l'estat major que va obtenir el triomf de la candidatura del cacic Cusi. En aquella «Nova Solidaritat», que va proclamar i definir la *'Veu de l'Empordà'*, formada per catòlics i lerrou-

xistes den Pepet, en Grana de Vago hi entrava com un dels elements de mes activitat. I apart de que 'n aquell període, en Grana de Vago, menjava en l'Hotel del Comers, discursava pels pobles i escribia manifestos dignes d'esser conservats. Ell fou qui va proclamar a D. Carles Cusi com el creador d'una nova federació republicana de l'Empordà (interin s'enllistava l'europea o universal). El cacic Cusi, segons lo escrit per en Grana de Vago, ens havia de portar una era de grandesa moral i material i un bè negre...

I heus-aquí que tal dia, o tal nit com la del passat diumenge, fou sorpres el nostre redentor Grana de Vago, dedicat a la prosaica feina de treginar sacs de café i altres matèries que res tenen que veure amb els problemes polítics i socials que 'ns havia de resoldre el nostre home, desde un magatzem que s'encertava esser propietat de la desgraciada família del difunt Sr. Giménez, i els portava a un altre magatzem que tenia llogat el propi Grana de Vago, amb la santa intenció de que allí estaria millor guardat.

Tot això demostra que 'n Grana de Vago, això de obrir portes sensa desbotar, desembarrassar habitacions i demés feines anexes a l'exercici de la professió, ho tenia molt per la mà, en sabia com el primer. Se li ha de fer justicia encare que algun seu enemic polític vulgui deslluir el treball dient que era groller i de «mala sombra».

Heus-aquí En Grana de Vago!

Us recordau d'aquelles campanyes dels consums? El Noi de Bascara en una banda, en Grana de Vago en una altra, difamant, insultant als homes que han fet lo que han pogut per a el be de la cosa pública.

Ja vegerem la fi del Noi de Bascara, retractant-se, retornant al si del catolicisme.

Acabém de veure en Grana de Vago en ple exercici del robo.

La qüestió dels consums, sensa aquests farçants, també s'hauria plantejat. També hi hauria hagut lluites i divisions. Pero no haurien adquirit les lluites aquestes, el caràcter de baralles rabioses; no s'haurien aixecat odis personals; s'hauria combatut dintre d'un ambient de germanor i ni els conservadors Moragas ni els cacics monàrquics i centralistes haurien pogut obtenir les victòries que 'l poble, enganyat, els hi ha donat forçant-se ell mateix les cadenes d'una probable esclavitud.

Encara en queda algun d'aquests farçants que tot predicant *austeritat republicana* es venen al cacic per uns bitllets de banc i després se'ls juguen. Encara en queda algun que rumbera com un senyor, al servei dels monàrquics i difamant als republicans.

No irà a caure gaire lluny i tornaré riure'nosaltres, per tecera vegada; i per tercera vegada quedaran en evidència els quins fan servir aquests personatges per a les seves conveniences polític-comercials, per a satisfacció dels seus odis i descabellades polàstiques.

Fins la catòlica i regionalista *'Veu de l'Empordà'*, enterida per aquella solidaritat que fan amb tots els que envolten al cacic Cusi, servidor del centralisme, ens censurava perquè tractavem com se mereixen als Grana de Vago i demés companys.

Ningú, doncs, ens pot regateixar aquesta hora nostra de riure. De

riure'n de tots aquells que per partidisme polític fan un personatje del primer trinxeraire que arriba a Figueres, si aquest, per probar de *pujar* i fer carrera, diu quatre desvergonyiments als republicans que tenen el govern de la ciutat.

* * *

El pobre Grana de Vago, avui ja queda abandonat dels seus, dels de l'esquerra i dels de la dreta. Regonegut per tothom lo que nosaltres havíem afirmat sobre 'ell, ja no 'ns queda mes que compadir-lo. Perque no s'ha de perdre de vista que per l'imperfecció de la nostra societat i de les nostres lleis, mentre es desprecia i es castiga al lladre proletari, al qui s'apodera de 'l agè per medi d'influència política i diners, fins la justicia que tenim montada 'l ajuda. I si an aquests que fan mes mal els hi hem de tenir tots els respectes, be podem tenir una humana consideració per un que la fortuna l'ha desamparat.

Antecedents.

Des de molt temps, En Bartomeu Juvells, tenia en arrendament un magatzem propietat de don Joan Monegal, el qual fou cedit —segons ens diuen— amb la declaració per part del Juvells, de que havia d'esser utilitzat per un negoci que tenien amb el Sr. Torroella de Port-Bou, lo qual no va estranyar al Sr. Monegal per coneixre l'amistat i relació dels germans Torroella amb el Juvells.

Aquet magatzem, està situat a pocs passos del que també té la casa Giménez en el mateix carrer de la Barceloneta; i com observés el senyor Monegal qu'el magatzem no semblava esser utilitzat, va significar la seva extranya al Sr. Juvells, qui —sempre segons nostres informes— va contestar-li que mentres anés cobrant les mesades, lo demés, poc l'habia de preocupar. I així quedaren, sens que la contesta produís la mes lleu sospita; i se comprend perfectament, per què, es lo que diu la gent, com podia sospitar-se d'un home que tenia amistats o alternativa amb persones de la societat figuerenca com el mateix senyor Cusi, Lopez-Rodriguez Murray, Ildefons Roure, Lloberas, Moragas i tantes altres persones respectabilíssimes que ben lluny devien trovar-se, ni de pensar tant sols en que En Juvells pogués tenir participació en fets d'aquesta naturalesa?

El mateix Juvells Municipal, que unes quantes hores avans li havia donat una cédula per a que la fés a mans d'un seu parent de Port Bou, com podia sospitar que aquest mateix document li havia d'esser tornat per la policia; i la mateixa policia, com podia pensar mai que l'amic amb qui tal vegada hores avans havien begut o fraternitzat, a mitja nit els hauria tingut de fer correr?

Oh! hi ha coses molt rares en aquest mon.

Pro, els qui menos de tots plegats, podia sospitar ni remotament, era la família Margall, que a les 10 de la nit i en el café de la Cambra Agrícola, el Juvells amb ulls plorosos els hi donava el pés em per les pèrdues terribles que havien sofert. Tot i qual amb bona llògica, vol dir, que les apariències enganyen; encara que certes cares, ja 's presenten tal qual son.

El fet.

Vora mitja nit, el dependent de can Giménez nomenat Josep Font, se retirava a descansar, quant va veure traspassar un home carregat que li cridà l'atenció, pro major fou la seva sorpresa al observar que la porta del magatzem era oberta.

Va aprofitar la presència del guarda consuls senyor Barris per a cridar auxili per medi del pito, comparenent tot seguit el sereno Sr. Ripoll que pocs minuts avans havia passat per el lloc del succés.

En aquell moment va obrir-se la porta del magatzem del Juvells, que com un llampec va enfilar el curriol

que de la Barceloneta arriba al carrer d'Isabel II.

Se suposa que amagat de moment per aquells horts dels curriols, va dirigir-se després camp de França, doncs segons uns tartaners, varen veurel passat de Molins.

No faltava tampoc qui suposés que no havia sortit de Figueres, trobant-se tal volta aixoplujat a casa d'algú intint.

Sia eom se vulga, els agents de l'autoritat inspeccionaren els dos magatzems, i en el del Juvells, va trovar-se tota la seva indumentaria, doncs per a cridar més l'atenció, s'havia despuntat de sabates, sombrero, hermilla i americana, per a posar-se una brusa llarga i espadanyes. Dintre la roba que usava uns moments avans, s'hi va trobar el cambi que li havien tornat d'un duru, en el café de la Cambra Agrícola, una cartera amb notes, cédula, i fins l'altra cédula que li havia confiat el Sr. Bosch, de la qual se parla mes endavant. Igualment va trovàr-se el mitj sac de café que acabava de transportar i una quantitat de safrà.

En el magatzem del Sr. Giménez, vora el pas de la porta, bons i ameints, ja hi havia varis paquets de gènero, i dintre un mocador, saques buides apropósito per a també esser utilitzades.

Tot fa creure que la diada del diumenge, era dedicada a no perdre el temps.

De tot això, serenos i polícia va pendre nota, passant alguns dels efectes al Jutjat, en el qual s'inscriuen les oportunes diligències.

La guardia civil va fer algunes pèrquisses encar que sens-e resultat, i sembla qu'els individus d'aquest cas se dolien d'haver sigut avisats amb marcat retràs.

Comentaris.

Com sempre sol ocurrir en aquells cassos, n'ni havia per tots els gustos. Se recordava que de can Giménez, fa uns mesos desapareixeren unes claus del magatzem, i qu'en aquell magatzem es hont hi tenen el vi, aquell vi qu'els feia mal. Que de la desaparició de claus, s'en parla en el sumari, i que tot plegat pot donar lloc a noves diligències. Que en un inventari que setmanes avans s'havia fet, trovaren a faltar un sac de café *'caracollo'*, (*no es nada lo del ojo*).

Igualment se parlava d'altres robos, i la gent com els que fan calendaris, cotejaven dates per a treuren conseqüències; s'ha parlat de la desaparició de sacs de grà, i no manca tampoc una revenadora que amb molta soltura, preguntés: i aquells guants que tot sovint lluia en Grana, també 'ls hi han trobat? Tampoc faltava qui recordés aquells bons tems en qu'es feia correr qu'el Juvells la *'billava* per què havia heretat d'algú d'Amèrica, d'aquesta terra ont l'havien expulsat.

Com ja hem dit, tot això donava peu a variades congetures.

Anecdota.

Quant les últimes eleccions, aqueles en que, el fill de la casa, va trovar-se a faltar la cartera i que res va dir-se per que, ni el Xato, ni el Ros, ni el Garvat poguessin molestar-se, en aquestes eleccions, el Juvells era apoderat del diputat Carles Cusi, i compten qu'el Sr. Giralt diu: Mare-de-Déu, si trafiquejava pel despatx d'Eustaquio tant com tots nosaltres..., i disposava i manava, igual que jo... Ja es manar.

Defensors de plèbs perduts.

Já comença a preocupar a l'opinió això de què amb aquest cas, no s'hi hagi vist un desplegament d'activitats com en altres semblants.

Nosaltres que cumplint el deure d'informar a nostres llegidors, anem recullint els bategs de l'opinió, podem dir que si resultava cert que la Guardia Civil no fou avisada a temps, i que si certes persones revestides d'autoritat son les que diguin «a ve-

IODENOL MARTIN

Perfecte substitut de l'oli de fetge de bacallà.—Reconstituent de gust agradable i excel·lents efectes.—Antiga i acreditada Farmàcia de R. MARTIN, successor de Deulofeu.—Rambla, 12.

ces la necessitat obliga...», casi seria qüestió de no despreciar la consistència d'aquestes suspicacions.

Pro, hi ha més. Ja es sapigut de tothom l'ascendent que, en la *Missió Evangelista* hi tenia el Juvells, mestre de cerimònies inclús, revelat en ocasió de la mort de D. Alexandre. Pro, d'això a que, en públic vulguin els Srs. Lopez buscar atenuants, espicacions, o altres viaranys al succe's del diumenge, ja ens perdonarà... pro, es voler significar-se com a defensors de causes ja fallades per l'opinió pública i des de molt de temps.

Fora consums!

Aquet era el lema dels que, sens amor a la ciutat per esser forasters, volien abocar-nos a una segura riuina, i per lo que toca an En Juvells, no anava pas gaire errat al cridar, fora consums! doncs, el pito d'un burot precisament va tenir que esser el que li esgàrrés la combinació. Miréu que aquets burots, semblen fets exprofés per a desmanegar els negocis il·lícits, dels *leaders* de la supremàcia!

Evaporació ràpida.

Ha transcorregut vora una setmana, i res s'ha sapigut del Juvells. Ni que hagués marxat en motocicleta!

No obstant s'ha dit que havia anat a Massanet de Cabrenys a demanar protecció a un corregidor seu. Suposem que dèu esser una fábula.

Ara, que jutjin, diu el Sr. Ripoll.

Fa uns quatre anys, que, en ocasió d'haver-se publicat en aquest mateix periòdic i parlant d'En Juvells, allò de «sempre agafen els serenos, a gent de poc mes o menys», aquest, va intentar qu'el sereno Sr. Ripoll se desdís de lo que amb el Juvells li havia passat un dia que va trobar-lo a altres hores de la nit carregat amb un mitj sac de gràs.

El Sr. Ripoll va mantenir-li lo dit, per que era la veritat del fet, i el senyor Gomez qu'es trovava present, afegí: Mirí que les seves declaracions son molt greus...

Acte següent, el Juvells va encararse amb el sereno Sr. Ripoll i li digué: Miréu, aquí ting els papers, i si no fosseho pare de família vos portava tot seguit al Jutjat.

—Contestació del Sr. Ripoll: Allí vos sostindré lo mateix que aquí. Ja m'hi podeu dur.

En Juvells no va portar al Sr. Ripoll al Jutjat ni molt menos, pro des del periòdic va arremetre contra l'Ajuntament per que aguantava aquets empleats.

Es de suposar que aquells que allà vore intentaren posar sombres a la paraula honrada del sereno, avui pensarien diferentment. Tant de bo qu'els empleats de tots els rams, poguessin estar sempre a l'alsaria, en tots els ordres, del Sr. Ripoll.

AIGUES DE VILAJUIGA.—Chalets amoblats per a llugar.—Informes al Sr. Administrador D. Ramon Margineda.—VILAJUIGA.

DE PORT-BOU

¿Una Banda?

El misterio de los sacos de café, y...

Por lo visto, D. BARTOLOMÉ JUVELLS protegido de los Sres. Torroella de esta localidad, e instrumento de los mismos, para los asuntos políticos y no sabemos si tambiéu particulars, a la par que testaferro incondicional, ostentaba sin saberlo el público, el cargo de representante de coloniales y otros artículos de la casa Giménez de Figueras, cuya muerte misteriosa al igual que la de su señora madre, tanto juega está dando por sospechar que fueron envenenados.

Según leemos, el domingo último sobre las doce de la noche, el Juvells de matras, con su señora, se unió a un gran peregrinaje al Santuario de la Virgen de la Consolación, en la noche de la Ascension.

que en Figueras existe, propiedad que fué de los difuntos expresados, y mientras se dedicaba al traslado de varios géneros como café y azafrán a otro almacén, que tenía alquilado el célebre D. Bartolomé, y no a su nombre por cierto, sino al de uno de sus mejores amigos según varias versiones, fué sorprendido ¡maldita casualidad! por el sereno o vigilante, de servicio en aquel barrio: al verse sorprendido y reconociendo a pesar de la indumentaria que llevaba puesta, que no era la que usaba de sol a sol, echó a correr como un condenado, evaporándose a lo *Duende*, ignorándose hasta la fecha su paradero, a pesar de las órdenes que se han dictado para detener al ex-director del periódico que subvencionaba el Sr. Torroella.

Se dice con mucha insistencia que si se logra capturar a aquel prójimo, habrá verdaderas sorpresas, ya que se supone que otros dirigían las operaciones que efectuaba, y quien sabe lo que cantará aún sin ser tenor, el individuo en cuestión, si se le cerca a preguntas, y se le pone a dieta.

Con análogo procedimiento logró descubrirse aquella famosa cuadrilla, que llevó al patíbulo al *Menut de Pins*, y al Relojero.

Por hoy nada mas, ni un comentario, no queremos entorpecer la acción de la justicia, en la cual fiamos en absoluto, a pesar de la murmuración de malas lenguas, que se atrevan a suponer que con dinero e influencias, se hará invisible al representante del cacao, por llamarles la atención las visitas que de esta se hacen a Figueras por ciertos individuos que eran íntimos del fugado.

Por nuestra parte, mas tarde hablaremos, y demostraremos, quién o quienes fueron los causantes, de que aquella buena pieza, diese con sus huesos en este pueblo, causando escándalos por los que ya fue condenado; el porqué lo colocaron en la aduana, y a quienes servía como a sí mismo, quién le alentaba con su protección, y su dinero; lo que no diremos por causarnos horror a nosotros mismos, y no creerlo, es lo que el vulgo murmura entre dientes, sobre complicidades.... y, detente pluma, que no soy detective.

Continuará.

26 Sep. 1916.

SE VENEN. Taulons i altres objectes propis pels mestres de cases. Rahó can Canet.

Agentes de Aduana de Port-Bou, Ojo!

La Casa Mitjavile ha sido denunciada á la Policia de Cerbère, en el sentido de que había despachado unos libros cuyos textos eran lesivos para Francia.

Es una nueva infamia de *Torrecillas*; es una nueva calumnia de ese ruin. Para demostrar la falsedad denunciada se han remitido a Cerbère los libros de referencia, ya que precisamente lo consignado en ellos no hace otra cosa que enaltecer á aquella nación.

Cuando despacheis mercancías y algun granoja se acerque á vosotros, expulsalo de vuestra presencia.

Habrá que pelearlo!

SE VENDE.—Gran arca de hierro para caudales. Un juego vidrieras artísticas para portal grande.—Razón: casa Canet.

 DE LA CIUTAT
Beneficencia.

A favor de la «Creu Roja» demà tindrà lloc un Festival en la Plaça de Toros,

en el que además de matar tres badeles, s'hi efectuará una animada Carrera de Cintes a caball. Per els programes que s'han repartit i el luxo de monjas, banderilles, i cintes exposades, es de creure que la benéfica Institució obtindrà un bon ingrés.

Aconteixement artístic.

Podém avenir a nostres llegidors i als aimants de la música, que, el dia 29 d'octubre per primera vegada en nostra ciutat i en el Teatre *El Jardí*, tindran ocasió d'oir a la *Sinfónica de Madrid*. Ja hi haurà ocasió de donar mes detalls.

CONTRA 'L REUMA.

Recomenem els trajes interiors de punt amb revés groc, marca *Medicinal Picricado* del

Dr. Orwicchoff

De venta:

Grans Magatzems Puig Paris

Mirant enrera.

«Ya no es eso solo; el robo mas descarado aun, tolerado y consentido por estas autoridades (las de Port-Bou) es el de la balanza; es que ya no se puede vivir porque el carnicero, el verdulero, el panadero y los colmados roban en el peso después de hacerlo en la calidad y el precio.»

(De *El Duende* de 6. Febrer 1915, quin Director era el Sr. Juvells).

Per lo que's veu, a Port-Bou, apenes devien quedar persones honrades.

Firmada per B. Juvells, com a President del Comité Radical va apareixer una fulla que incertava el telegrama següent: «Madrid. Elegido hoy, acaba de decirme el Sr. Ministro haber resuelto el asunto de los consumos favorablemente. Los contrarios ponen gritos al cielo y trabajan, pero será inutil. Felicidades. Lerroux.»

Donada la redacció carinçona d'aquest telegrama, ningú va creure que En Lerroux l'hagués posat, i el contingut del mateig, ens demosta que tot plegat, no va esser mes que una de les rifades de que foren víctimes aquells pobrets que confiaven amb les preïndiques dels Juvells i Surribas.

Lo que passa al Marroc.

El diari veritablement republicà *La Lucha* publicará interessants articles den Marcelino Domingo explicant les coses grosses que aquest ha vist en terres africanes.

MAGATZEMS DE VINS

FÁBRICA DE LICORS Y ANISATS

DE

NARCIS PEY

Ample, 22 i Progrés, 23 i 25.—Figueres

Per manca de salut i no poguer atendre-ho, cediré en bones condicions el comerç qu'encapsala aquestes ratlles i al qual he vingut dedicant-me desde fa mes de quaranta anys.

Donaré detalls a qui els demani.

Selecció

L'estrepitosa caiguda del Noy de Báscares va fer obrir la vista a molts obecats, però, la vergonyosa guillada d'En Grana de Vago, ha obrat el miracle de que els bons i lleals comensessin a comparar entre uns i altres.

Jai irán entenguent per que certos homes no poden estar al nostre costat; per que no podem volgues a nosre costat.

Se necessiten aprenentes en la Sastreia de A. Pàtrachs. Carrer de Girona.

Caixa de pensions.

En la darrera setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa y d'Estalvis, ha rebut per imposicions, Ptes. 380.050. ha pagat per reintegres d'estalvi i plassos mensuals de pensió, Ptes. 339.749 i ha obert 491 llibretes noves.

Exès d' original.

Per aquest motiu, deixem de publicar articles, solts i remits que, amb temps i paciència irán aparegut.

Subasta voluntaria

A las 11 de la mañana del dia 20 de Octubre del corriente año, se celebrará en el despacho del Notario de esta ciudad D. Salvador Dalí la venta en pública subasta de las fincas siguientes:

1.ª Una casa situada en esta ciudad calles Nueva y de S. Antonio señalada en la primera con el número 53 principal y en la última con el 28 accesorio, compuesta de planta baja y dos pisos en la parte de la calle Nueva y un piso en la calle de S. Antonio.

2.ª Casa y huerto á ella contiguo situada en esta ciudad y calle de D. Pedro 3.º número 13.

3.ª Una casa señalada con el número 44 en la calle Mayor de la villa de La Junquera.

4.ª Otra casa en la propia villa de La Junquera señalada con el número 42 en la misma calle Mayor.

La subasta de dichas fincas se celebrará por separado y por la cantidad de 6000 pesetas la primera, 3500 la segunda y 5000 cada una de las otras dos.

No se admitirá postura que no cubra el indicado precio.

Para tomar parte en la subasta será preciso depositar en poder del indicado Notario el 10 por ciento del valor de la finca que se trata de adquirir cuyo depósito servirá al mejor postor en pago á cuenta del precio ofrecido en el caso de cumplimiento del contrato ó en otro caso quedara de propiedad de los vendedores á quienes servirá en completo pago de la indemnización á que tuvieren derecho y de los gastos que por la subasta se hubiesen ocasionado.

Las fincas se venderán con las cargas perpétuas á que estuvieran afectas.

Los títulos de propiedad están en poder del Notario a disposición del licitador.

Figueras 29 Septiembre 1916.

Florencio Junyer.—Eudaldo Giralt.

REGISTRE CIVIL DE FIGUERES

del dia 24 al 30 Setembre de 1916.

NAIXEMENTS

- Dià 25.—Rosaria Ridaura Colls.
- » 25.—Josep Baudina Quera.
- » 25.—Baldiri Palol Comas.
- » 25.—Mercé Eugenia Hostench.
- » 25.—Anton Sepulcre Lloreda.
- » 25.—Dolors Amaya Ventura.
- » 26.—Víctor Anadelmay Buscató.
- » 26.—Félix Martí Hernan.
- » 27.—Carles Regincós Roura.
- » 28.—Gerard Carcabilla Colomer.
- » 29.—Joana Espigulé Pell.

MATRIMONIS

- » 25.—Josep Grivé Junqueras amb Lluvia Parella Moradell, solters.
- » 28.—Frédéric Baró Pagés amb Maria Vila Soler, solters.
- » 20.—Joan Burch Coma amb Pilar Garriga Arté, solters.
- » 30.—Vicens Monfort Penalba amb Concepció Camps Sudrià, solters.
- » 30.—Joan Jové Pi amb Rosa Planella Luisa, solters.
- » 24.—Balduer Massanet Azemar, 62 a.
- » 25.—Julio Ataós Soncrist, 56, a. c.
- » 25.—Josep Bragado Arévalo, 42 a. c.
- » 28.—Maria Dabau Suñer, 87 a. v.

Imp. J. SERRA, Campana, 21.—Figueras.

MORTS

- » 24.—Balduer Massanet Azemar, 62 a.
- » 25.—Julio Ataós Soncrist, 56, a. c.
- » 25.—Josep Bragado Arévalo, 42 a. c.
- » 28.—Maria Dabau Suñer, 87 a. v.

DISPONIBLE**Academia especial preparatoria****PARA INGRESO EN EL
Cuerpo de Correos**

dirigida por los Oficiales del mismo, D. Francisco Ludevid y D. Ramón Gallego.

INFORMES: En la Administración de Correos de esta Ciudad.

Jabones Alegret

ORUJO, OLIVA Y COCO
los más económicos y los que más limpian

Despacho: Nueva, 4

No puede prescindir de este interesante libro nadie que quiera conocer al detalle los nombres y domicilios de todos los que en dicha región ejercen alguna industria, comercio, profesión o cargo oficial. Contiene, además, todas las vías de comunicación, correos, telégrafos, teléfonos, servicios de coches y automóviles, balnearios, aguas minero-medicinales y casetas datos geográficos, históricos y estadísticos son de interés general.

Aranceles de Aduanas, tratados de conexión, medidas, pesas y monedas y tarifas Postales y telegráficas.

Los más completos que se han publicado.

40 pesetas en toda España franco de portes

OFICINAS: Consejo de Ciento, 240 - BARCELONA

Cuatro preciosas mapas en colores.

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA
CONILY-BILLETER-MERI

ACADEMIA PARISIEN

DE LA SEÑORA GUSO CARRÉ

DIRIGIDA POR

PAQUITITA GUSO CARRÉ

CON TÍTULO DE PROFESORA DE CORTE

EXPEDIDO POR LA ACADEMIA CENTRAL MARTÍ

AUTORIZADA POR EL GOBIERNO DE S. M.

CON REAL PRIVILEGIO

EXCLUSIVO DE INVENCION

La enseñanza de todas las especialidades del ramo profesional de la costura, está repartida en dos categorías, Primera y Segunda Enseñanza, o sea Elemental y Superior.

La Primera Enseñanza abarca la modistería, para las que desean cursar el oficio de modista o para las que desean saber cortar y confeccionar sus trajes y los de su familia.

La Segunda Enseñanza es una ampliación de la Primera, complementada con todas las ramificaciones o especialidades profesionales, que constituyen la carrera completa para las que desean alcanzar mayores conocimientos y deseen conocer a la perfección, todas las modalidades que abarca el arte del corte, en la modistería y demás.

Podrán las alumnas escoger al matricularse en la forma de pago de 100 pesetas la Primera Enseñanza, o bien 10 pesetas cada mes.

Caamaño, 2 principal.—FIGUERAS

Se entregarán los Programas de Enseñanza a quien los solicite.

BANCA Y CAMBIO**J. FERRÁN Y GALTER**

(Sucesor de Miguel Colldecarrera)

Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre París y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de metálico y de títulos en custodia, etc. etc.

Calle Vilafant, 2 y 4.—FIGUERAS

Consultorio del Dr. Tutau**para enfermedades Venéreas y de la Piel****Nuevo horario de Consultas**

Días laborables { De 11 a 12 mañana { Jueves: solo de 10 a 1 mañana

excepto los jueves { > 4 1/2 a 6 1/2 tarde { Festivos < 10 a 12 id.

Calle Vilafant, 24, bajos.—FIGUERAS

RIPOLL**Practicant-Callista**

Ofereig son nou despatj i serveis en el ram de Callista, per a el tractament de les malalties dels peus. Curació prompte i radical dels ulls de gall, talongia, verrugues, mal perforant, suor abundant i pudente dels peus. Tractament dels ulls de poll i duresces.

MANICURE. — El gran chic de les senyoretes elegants, es la manicura, que deixa les mans igual que de cera.

De 9 a 11 i de 3 a 7. — Serveis a domicili. — Placeta (Rambla) 7, pral.—FIGUERAS.

EL 24**GRAN ALMACÉN DE MUEBLES**

— DE —

ESTEBAN VILANOVA

24, Calle Ancha, 24.—FIGUERAS

Exposición permanente de toda clase de muebles. SOLIDEZ, ELEGANCIA, BARATURA. Especialidad en muebles de encargo. No comprar sin antes visitar el 24.

NOVEDADES PARA SEÑORA

Hijos de J. Matas

FIGUERAS

El Eco de la Moda**NARCISO FONT****SASTRE-MODISTO**

Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.—FIGUERAS

Para anunciar en «Emporda Federal» cal dirigir-se a n° en F. Batet (Plaça Comerç)

Se hacen calados y se bordan a máquina, mantelerias, juegos de cama y toda clase de ropa blanca y de color.

Se bordan Postales

Cervantes, 72.